

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21324 - Pensament i Llenguatge / 2
Titulació	Grau de Psicologia - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Marcos Nadal Roberts <i>Responsable</i> marcos.nadal@uib.es	12:00	13:00	Dimecres	03/09/2019	16/02/2020	B205 / Guillem Cifre
	15:00	16:00	Dimecres	03/09/2019	16/02/2020	B205 / Guillem Cifre
	12:30	13:30	Dimarts	17/02/2020	30/06/2020	B205 / Guillem Cifre
	16:00	17:00	Dimarts	17/02/2020	30/06/2020	B205 / Guillem Cifre
Elena Gervilla García elena.gervilla@uib.es	12:30	13:30	Dijous	02/09/2019	30/06/2020	A-212
Esther Ureña Morales esther.um@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

Es tracta d'una assignatura obligatòria de l'àrea de Psicologia Bàsica, la única de la Llicenciatura dedicada a l'estudi dels processos superiors, llenguatge i pensament. Es a dir, allò que mos diferencia com espècie, i per tant, estudiar el llenguatge i el pensament és estudiar què mos fa especials.

El problema és que si ja els 9 crèdits que tenia assignats en l'anterior pla d'estudis resultaven insuficients, en el nou pla només té assignats 6 crèdits. Per tant, resulta impossible cobrir un temari digne de Psicologia del Llenguatge i Psicologia del Pensament. Després de l'experiència del cursos anteriors, intentarem combinar una selecció dels temes més rellevants de cada disciplina.

Els crèdits teòrics pretenen servir per presentar els fenòmens més notables en aquest camp, els mètodes que s'utilitzen per estudiar-los, i els conceptes i teories més importants que els expliquen. Les classes no són obligatòries. Els crèdits en grup mitjà es dediquen a activitats d'aprofundiment variades, que combinen seminaris de lectura amb pràctiques, per permetre aplicar a casos i situacions concretes els conceptes presentats, i per ajudar a entendre les explicacions.

Guia docent

Molt important: si vols aprovar, descarta l'empollada com a mètode d'estudi i tampoc esperis exàmens tipus test o de resposta tancada. Ja que hem d'estudiar el llenguatge i el pensament, ho farem pensant i parlant - única manera d'aprendre significativament, qualsevol cosa.

Requisits

Es dona per suposat un coneixement bàsic dels processos i estructures psicològiques bàsiques: processos automàtic i controlats, coneixement declaratiu/explicit i procedimental/implicit, memòria semàntica/memòria episòdica, memòria de treball,... Igualment dels mètodes d'investigació psicològica en psicologia general.

Recomanables

Convé haver superat les assignatures de primer i segon.

Competències

Específiques

- * CE3. Capacidad para elaborar informes orales y escritos específicos de la profesión.
- * CE4. Comprender las leyes y principios básicos que rigen los procesos psicológicos, su dinámica e interrelación, e identificar los factores que influyen a cada uno de los procesos mentales
- * CE26. Valorar y apreciar las aportaciones que proporciona la investigación científica al conocimiento y la práctica profesional.

Genèriques

- * CT2. Capacidad de autocritica y asunción de responsabilidades: saber valorar la propia actuación personal, conocer las propias competencias y limitaciones, y actualizar destrezas y conocimientos.
- * CT3. Capacidad de comunicación eficaz oral y escrita.
- * CT15. Razonamiento crítico.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Proposta de partida, flexible

Continguts temàtics

1. L'estudi psicològic del llenguatge
Característiques del llenguatge humà. Interés del seu estudi. Mètodes per estudiar-lo en psicologia. Aplicacions.
2. L'estructura del llenguatge i els nivells de coneixement lingüístic

Guia docent

Conceptes bàsics de la lingüística, nivells estructurals d'organització del llenguatge

3. Percepció de la parla i accés al lèxic
El processament del senyal de la parla. Reconeixement lèxic. Organització del diccionari mental (memòria lèxica).
4. Comprensió d'oracions: sintaxis i semàntica
Com s'accedeix al significat de les paraules i es combina segons l'estructura sintàctica que conformen, per comprendre el significat oracional.
5. Producció lingüística
El procés producció lingüística; nivells d'organització i control. Explicació de lapsus linguae, tenir-ho en la punta de la llengua, errors,...Com s'usa efectivament el llenguatge: en el discurs, o la conversa. Mecanisme de cohesió i coherència. Dimensió pragmàtica, intencional, de la comunicació lingüística.
6. Bilingüisme
Què passa quan enlloc d'una llengua se'n coneixen dues o més. Aspectes d'organització del coneixement i d'activació. Beneficis del bilingüisme.
7. Processament del discurs i interacció conversacional
El llenguatge en acció: la dimensió pragmàtica
8. Adquisició del llenguatge
El procés d'esdevenir lingüísticament competent
9. L'estudi psicològic del pensament
Principals fenòmens que s'estudien: solució de problemes, i formes de raonament. Teories de processos duals.

L'estudi comparat del pensament: què fa especial el pensament humà?
10. Processos duals de pensament: normatius i heurístics
La relació entre lògica i raonament. La polèmica entorn a la irracionalitat humana. Heurístiques i biaixos en el raonament humà: la vindicació de la intuïció.
11. Solució de problemes i creativitat
Com és que podem anar més enllà de lo que sabem per fer front a situacions noves? Raonament hipotètic i analògic.

Metodologia docent

1. Et recoman assistir a classe. Et suposarà un estalvi de temps i energia. Els continguts d'aquesta assignatura no són fàcils, especialment si un els vol estudiar exclusivament per mitjà de lectures. Em sembla que entendràs millor lo que has d'aprendre si véns a classe que només llegint les presentacions i les lectures assignades.
2. Però no et limitis a assistir a classe: fés preguntes! No esperis a les sessions de repàs, prèvies als controls per demanar lo que no entens. No entendre una qüestió pot tenir efectes en cascada. No et preocupis per lo que els teus companys puguin pensar: normalment, si tens una pregunta, molta més gent també la té. I no et preocupis per lo que pugui pensar jo, al contrari: valor positivament a qui fa preguntes. Una classe ha de ser interactiva per ser profitosa.
3. Vés seguint les pràctiques. El nou format de grau mos obliga a canviar la manera de treballar, però l'objectiu és que la meitat de les sessions siguin necessàriament participatives i pràctiques, exercicis d'aplicació

Guia docent

i comprensió pràctica dels conceptes i fenòmens estudiats. Si no pots venir, tens l'opció de seguir el curs de manera no presencial, amb dret a examen final.

4. Tant per preparar les pràctiques com per estudiar en general, recomanem treballar en grup. Ara bé, els informes són individuals, cadascú ha de redactar el seu amb les seves pròpies paraules. El plagi serà motiu d'una greu penalització i d'escarni públic (hauria de ser motiu d'expulsió de la universitat).

5. Per preparar els controls o l'examen final has de tenir en compte tot el material del curs, tant les presentacions a classe com les lectures obligades (el manual i les lectures complementàries seleccionades), i les activitats pràctiques realitzades.

6. No empollis, no serveix de res en aquesta assignatura. Les preguntes dels exàmens no es poden contestar mecànicament. L'objectiu és l'aprenentatge significatiu, no la sobrecàrrega de la memòria a curt termini, efímera com és ben sabut.

7. Si tens un dubte sobre qualsevol aspecte, no et conformis amb la rumorologia habitual: demana'm lo que vulguis sobre amb certesa sobre el curs.

Volum de treball

Xifres orientatives, flexibles

Activitats de treball presencial (2 crèdits, 50 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Explicacions	Grup gran (G)	Presentació i explicació dels conceptes, fenòmens i teories més importants de cada tema. Es proporciona el guió prèviament per facilitar la preparació, i la participació a les classes.	25
Classes pràctiques	Classes pràctiques	Grup mitjà (M)	Es tracta d'aprofundir en alguna de les qüestions estudiades, per mitjà d'activitats pràctiques i discussió en grup dels resultats obtinguts, en base a alguna lectura complementària.	23
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	S'avaluarà mitjançant una prova escrita, amb preguntes obertes, que requeriran relacionar, com a millor forma de valorar la comprensió. Es valorarà la comprensió i l'expressió escrita (coherència, desenvolupament), no la memòria a curt termini.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4 crèdits, 100 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual de pràctiques	Realización de un informe	Alumnas y alumnos realizarán un trabajo de prácticas en grupos pequeños, de hasta 4 personas. El trabajo consistirá en la realización de un experimento	30

4 / 6

Data de publicació: 23/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensa bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2020 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
		de laboratorio sobre algún aspecto del lenguaje o el pensamiento, basándose en los conocimientos trabajados durante las sesiones prácticas.	
Estudi i treball autònom individual	Preparación del examen	Cada alumna y alumno preparará la materia del examen	70

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Para aprobar la asignatura hay que aprobar, de manera separada, el exámen teórico (sacando un 5 o más) y el conjunto de las actividades prácticas (sacando un 5 o más). Por favor, tomad nota de que las actividades prácticas son **NO RECUPERABLES**. Se podrán obtener hasta 3 puntos prácticos asistiendo a las sesiones prácticas y realizando las actividades correspondientes. Se podrán obtener hasta 2 puntos prácticos entregando el trabajo final en grupo. La nota de prácticas será la suma de las notas de estas dos actividades.

Es valorarà també la participació a classe, la participació en el forum d'aportacions dels estudiants, i la participació voluntària en experiments. Es podrà obtenir fins a un punt extra per aquestes activitats.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Es tracta d'aprofundir en alguna de les qüestions estudiades, per mitjà d'activitats pràctiques i discussió en grup dels resultats obtinguts, en base a alguna lectura complementària.
Criteris d'avaluació	Se valorarà la realització de las actividades prácticas en clase. La nota mínima para hacer media final es un 5 sobre 10.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Guia docent

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	S'avaluarà mitjançant una prova escrita, amb preguntes obertes, que requeriran relacionar, com a millor forma de valorar la comprensió. Es valorarà la comprensió i l'expressió escrita (coherència, desenvolupament), no la memòria a curt termini.
Criteris d'avaluació	Examen en el període d'avaluació; nota mínima per fer mitjana: 5 (sobre 10)

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Realización de un informe de prácticas

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Alumnas y alumnos realizarán un trabajo de prácticas en grupos pequeños, de hasta 4 personas. El trabajo consistirá en la realización de un experimento de laboratorio sobre algún aspecto del lenguaje o el pensamiento, basándose en los conocimientos trabajados durante las sesiones prácticas.
Criteris d'avaluació	Se valorará la corrección técnica del informe sobre el experimento de laboratorio, la originalidad, el uso de conocimientos adquiridos durante las prácticas, y la aplicación de los adquiridos en las clases teóricas.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Olga Soler i altres: Psicologia del llenguatge, Ediuoc 2010.
KAHNEMANN, D.: Pensar rápido, pensar despacio. Ed. Debate, 2012.

Bibliografia complementària

Alguns temes tendran recomanacions bibliogràfiques específiques, que es faran accessibles a través de campus extens oportunament.

